

NR. 10. PATIËNTENVERDELING

Stichting handelt onzorgvuldig door zonder voldoende aanleiding de regeling – waarin op naam verwezen nieuwe patiënten niet waren begrepen – te wijzigen.

Scheidsgerecht voor het Nederlandse Ziekenhuiswezen

(mr. C.J. van Zeben, voorzitter, mr. D.A.C. Slump, D. Zitteema, B.T.P. Fontein en G.R. de Zeeuw, leden, met bijstand van mr. C.E. van Oosten-van Smaalen, griffier)

28 februari 1996

Bindend advies (95/33) in de zaak van:

A,
wonende te X,
eiser,
gemachtigde mr. Th.F.M. Pothof,

tegen:

de stichting B,
gevestigd te Y,
verweerster,
gemachtigde mr. Th.J. Douma,

en

drs. C,
wonende te Z,
verweerder, tevens voorwaardelijk verzoeker tot voeging,
gemachtigde mr. A. Kreule.

Eiser wordt hierna aangeduid als A, verweerster als de Stichting en verweerder als C.

1. De procesgang

1.1. A heeft bij memorie van eis aan het Scheidsgerecht verzocht het besluit van de Stichting van 30 september 1994 te vernietigen en opnieuw recht doende te bepalen, dat bij de verdeling 2:1 dienen te worden uitgezonderd de op naam verwezen cliënten, alsmede de Stichting te veroordelen tot vergoeding van de schade welke A heeft geleden in de periode 17 oktober 1994 tot aan de dag der uitspraak in de onderhavige procedure, nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet, alsmede C te veroordelen tot het gehengen en gedogen van de door het Scheidsgerecht te nemen beslissing, met veroordeling van de Stichting en C in de kosten van de procedure waaronder begrepen de advocatenkosten.

1.2. De Stichting heeft bij memorie van antwoord verzocht A in zijn vordering niet-ontvankelijk te verklaren, althans hem deze te ontzeggen, met zijn veroordeling in de gedingkosten, waaronder begrepen de kosten van juridische bijstand van de Stichting.

1.3. C heeft bij memorie van antwoord, tevens voorwaardelijk verzoek tot voeging, geconcludeerd tot handhaving van het besluit van de Stichting van 30 september 1994 en veroordeling van A in de kosten van de procedure waaronder begrepen een vergoeding van de gemachtigde.
Voorts heeft hij voorwaardelijk verzocht dat hem zal worden toegestaan zich te voegen in het onderhavige geschil, en overigens verzocht conform de hiervoor vermelde conclusie.

1.4. Op 22 januari 1996 heeft de mondelinge behandeling plaatsgevonden. Daarbij waren aanwezig A en namens zijn gemachtigde mw. mr. K., namens de Stichting de heren D en E vergezeld van haar gemachtigde en C en zijn gemachtigde. Partijen hebben hun standpunten aan de hand van pleitnota's toegelicht, waarbij A nog producties heeft overgelegd. Op verzoek van C is ad informandum gehoord dr. F.

1.5. Het Scheidsgerecht heeft ter zitting toegestaan dat C zich voegt aan de zijde van de Stichting.

2. Samenvatting van het geschil

2.1. A is met ingang van 1 december 1990 met een tijdelijke benoeming van een jaar als dermatoloog toegelaten tot het ziekenhuis Stichting Ziekenhuis G. Deze benoeming is bij brief van 29 oktober 1991 van de Stichting (als rechtsopvolgster na een juridische fusie van de Stichting Ziekenhuis G) omgezet in een definitieve benoeming, met een 0,7 functieplaats.

De Stichting exploiteert een ziekenhuis op drie locaties, te weten het H, G en het J Ziekenhuis. A is van meet af aan uitsluitend werkzaam op de locatie G. Bij de stichting zijn thans werkzaam dr. F op de locatie H (vijf spreekuren) en in zijn huispraktijk (2 spreekuren), drs. C op de locaties H (5 spreekuren) en G (3 spreekuren) en in zijn huispraktijk (2 spreekuren) en A op de locatie G (6 spreekuren en 1 operatie-spreekuur). Tot 1 januari 1993 was het A niet toegestaan een huispraktijk te voeren. Ook thans heeft A geen huispraktijk.

Tussen F, C en A is ondanks pogingen daartoe geen maatschap tot stand gekomen. De praktijk van A is sedert zijn komst aanmerkelijk gegroeid. Er worden meer nieuwe patiënten op naam van A verwezen dan op naam van C.

Nadat tussen A en C problemen waren ontstaan over de verdeelsleutel van patiënten van de polikliniek op de locatie G, heeft de Stichting bij brief van 16 december 1993 gericht aan genoemde drie dermatologen (voorzover in het kader van dit geschil van belang) als volgt bericht: ‘(...)

- a. Er zijn op de locatie G 9 spreekuursessies, waarvan 6 worden ingevuld door de heer A en 3 door de heer C. Vastgelegd dient te worden hoeveel patiënten ieder in één sessie ziet.
- b. Patiënten die op naam worden verwezen worden bij de betreffende specialist ingeboekt.
- c. De overige patiënten dienen indien ze geen voorkeur uitspreken verdeeld te worden over betrokken specialisten in de verhouding 60:30.

(....)

Wij hopen dat deze regeling, die onze laatste poging is, voor allen tot een werkzame oplossing leidt.’. C kon zich met deze regeling niet verenigen.

Na diverse vergeefse pogingen tot het bereiken van overeenstemming tussen beide op de locatie G werkzame dermatologen, heeft de Stichting op 30 september 1994 het volgende besluit genomen: ‘(...)

1. alle op naam verwezen nieuwe patiënten worden gezien door de betreffende specialist.
2. het totaal aantal nieuwe patiënten zal worden verdeeld volgens de verhouding van het aantal spreekuren (2:1).
3. aan het hoofd ambulante zorg zal worden opgedragen om in samenspraak met betrokken dermatologen en polikliniek-assistenten zodanige afspraken vast te leggen dat bovenstaande kan worden gerealiseerd.

(...)

5. bovenstaande regeling gaat in per 17 oktober 1994.

6. alle voorgaande verdelingsprincipes komen dan te vervallen.’.

2.2. A stelt zich op het standpunt dat hij schade lijdt door het besluit van 30 september 1994. Nu door dit besluit ook de op naam verwezen patiënten in de verdeling van 2:1 worden betrokken, en op de locatie G meer nieuwe patiënten op zijn naam worden verwezen dan naar C, worden vrijwel alle nieuwe niet op naam verwezen patiënten aan C toegewezen. Bovendien biedt deze verdeling ruimte aan C om patiënten die op zijn naam zijn verwezen, in zijn huispraktijk te ontvangen zodat zij buiten de verdeling blijven. Voorts leidt deze regeling tot problemen bij vakantie: tijdens de vakanties van C dient A extra hard te werken, waarna hij met een stille periode wordt geconfronteerd omdat anders niet op de verhouding 2:1 wordt uitgekomen. Zijns inziens leidt deze verdeelsleutel ertoe dat de groei in locatie G volledig ten goede komt aan C, terwijl onbetwist is dat A de meeste nieuwe patiënten aantrekt. Volgens A deed de regeling van 16 december 1993 meer recht aan de situatie. Hij betwist voorts de juistheid van de door de Stichting geproduceerde gegevens met betrekking tot de aantallen nieuwe patiënten. Tenslotte stelt hij dat de Stichting haar thans bestreden besluit heeft genomen zonder partijen vooraf te horen.

A stelt voorts C in de procedure te hebben betrokken teneinde zijn veroordeling tot gehangen en gedogen van de in deze door het Scheidsgerecht te nemen beslissing te verkrijgen.

2.3. De Stichting voert hiertegen allereerst aan dat A geen belang bij deze procedure heeft, omdat sedert 1 januari 1994 voor de medische specialisten een raamovereenkomst met de ziektekostenverzekeraars en de ziekenhuizen geldt, als gevolg waarvan de inkomens van de specialisten zijn bevroren en los staan van het aantal verrichtingen; slechts indien de omzet met meer dan 10% is toegenomen kan het inkomen van de specialist worden aangepast.

Voorts acht de Stichting de regeling van 30 september 1994 juist omdat deze haars inziens het meest overeenstemt met de afspraken die in 1990 bestonden zowel voor als na het aantreden van A en een concurrentie situatie zo veel mogelijk vermijdt (anders gezegd: de situatie van een maatschap zo veel mogelijk benadert) en het beginsel van vrije artskeuze in acht genomen wordt.

Tenslotte meent de Stichting dat het geschilpunt primair een zaak van de specialisten onderling is en dat zij slechts, omdat dezen niet tot een oplossing kwamen, in verband met de onrust in het ziekenhuis op de locatie G genoodzaakt was de knoop door te hakken. Zij voert aan dat A in het belang van een goede gang van zaken een zeker nadeel heeft te accepteren.

2.4. Ook C meent dat de vordering van A een rechtsgrond ontbeert. Hij voert aan dat volgens de verdeelsleutel in de brief van 16 december 1993 A omzet evenmin als thans de 10% te boven zou gaan, zodat hij geen schade lijdt en dus geen belang bij de procedure heeft. C stelt zich op het standpunt dat de brief van 16 december 1993 geen besluit is doch slechts een aanbeveling van de Stichting en dat het besluit van 30 september 1994 een redelijke verdeelsleutel naar rato van het aantal spreekuurblokken bevat. Volgens hem had de Stichting het recht teneinde concurrentie tussen de specialisten tegen te gaan het thans bestreden besluit te nemen.

3. De bevoegdheid van het Scheidsgerecht

De bevoegdheid van het Scheidsgerecht om dit geschil bij wege van bindend advies te beslissen wordt door partijen erkend.

4. Beoordeling van het geschil

4.1. Het Scheidsgerecht stelt voorop dat zij, los van het antwoord op de vraag of A schade lijdt als gevolg van het door hem bestreden besluit van de Stichting, het in het belang van partijen acht het onderhavige geschil te beoordelen en daarin bindend te adviseren.

4.2. Het Scheidsgerecht is van oordeel dat de Stichting onzorgvuldig jegens A heeft gehandeld door zonder voldoende aanleiding de in haar brief van 16 december 1993 neergelegde regeling te wijzigen. Het was te voorzien dat deze regeling, waarin de op naam verwezen nieuwe patiënten niet werden begrepen in de verdeling 60:30 (2:1), een onevenwichtige verhouding zou kunnen doen ontstaan tussen het totale aantal nieuwe patiënten van A en die van C, indien het aantal op naam verwezen patiënten van één van de specialisten aanmerkelijk groter zou zijn dan die van de andere. Dat dit ten aanzien van A inderdaad het geval blijkt te zijn, is op zichzelf onvoldoende grond voor het herzien van de regeling. Dit zou anders zijn indien de regeling van 16 december 1993 de patiëntenzorg in gevaar zou hebben gebracht of anderszins tot ernstige problemen aanleiding zou hebben gegeven. Daarvan is het Scheidsgerecht evenwel niet gebleken. De zes spreekuren van A zijn – zoals ter zitting namens de Stichting is verklaard – nog niet vol gelopen.

4.3. Het hiervoor overwogene leidt tot de slotsom dat het besluit van 30 september 1994 dient te worden vernietigd, en de verdeling van de patiënten wederom zal dienen plaats te vinden conform het besluit van 16 december 1993, alsmede dat C deze beslissing zal hebben te gehangen en te gedogen.

4.4. Het Scheidsgerecht zal de vordering van A, voorzover zij betrekking heeft op een veroordeling van de Stichting tot schadevergoeding, niet toewijzen. A heeft niet weersproken dat de inkomens van zowel hem als de andere aan de Stichting verbonden dermatologen sedert 1 januari 1994 bevroren zijn en evenmin betwist dat zijn omzet ook in het kader van de regeling van 16 december 1993 beneden de 10% – als bedoeld in overweging 2.3 – is gebleven.

4.5. Gelet op hetgeen hierboven is overwogen acht het Scheidsgerecht termen aanwezig de Stichting te veroordelen in de kosten van het Scheidsgerecht en voor het overige elk der partijen haar eigen kosten te laten dragen.

5. Beslissing

Het Scheidsgerecht stelt het volgende bindend advies vast:

5.1. Vernietigt het besluit van de Stichting van 30 september 1994.

5.2. Bepaalt dat tussen A en C op de locatie G de hiervoor onder 2.1 vermelde regeling geldt.

5.3. Bepaalt dat C de onder 5.1 en 5.2 genomen beslissingen zal hebben te gehangen en te gedogen.

5.4. Wijst de vordering voor het overige af.

5.5. Verwijst de Stichting in de kosten van het Scheidsgerecht, begroot op f 6.000,= en bepaalt dat voor het overige ieder der partijen haar eigen kosten draagt.